

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Régiészévre . . . . . 2 frt 60 kr.
Félévre . . . . . 1 „ 30 „
Negyedévre . . . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITYAY NÁNDOR.

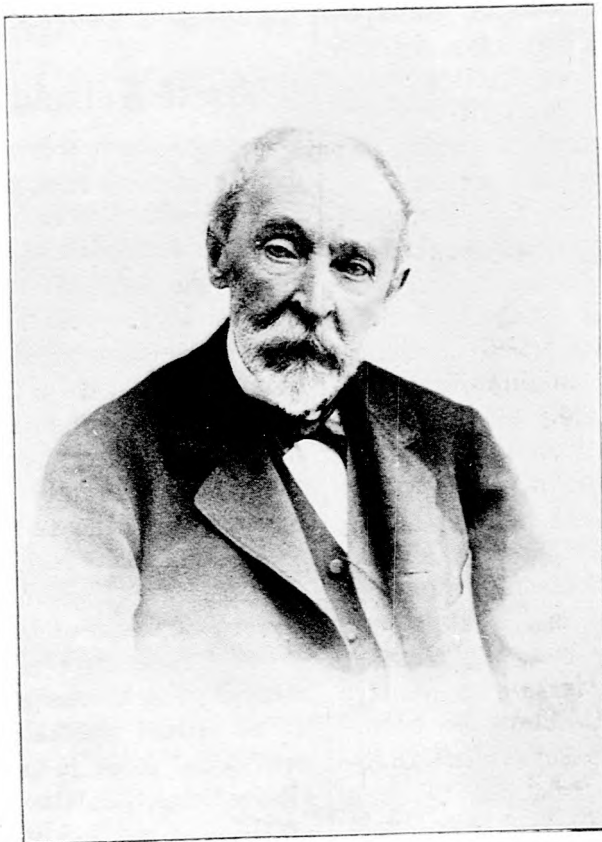
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Körtelek).

Gróf Apponyi György.

A volt nemzeti párt vezérét, *Apponyi* Albert grófot, a magyar parlament legékesebben szóló szónokát akkor érte nagy családi gyász, a mikor pártjával 25 évi küzdelem után a nemzet jogaiért, beolvadt a szabadelvű pártba. Atyja gróf *Apponyi* György hunyt el az ősi eberhardi kastélyban 92 éves korában. Halála részvétet keltett az egész országban, melynek a megboldogult hű fia s nehéz napokban egyik vezére volt; minden lépését a közügy szolgálatában a hazaszeretet irányította, az 1848-iki eseményeket megelőző válságos időkben a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi oldalán küzdött, ott látjuk a hatvanas évek küzdelmeiben is mint előkészítőjét Deák Ferencz nagy művének. Kimagasló alakja volt az igazi magyar főurnak, a ki a királyhoz és nemzethez való hű ragaszkodással igyekezett előmozdítani a haza sorsának jobbrafordulását. És amikor ez bekövetkezett, akkor magányába vonulva, aggá törött testtel, de ifju lélekkel kísérte az idők folyamát és látta, hogy új életre ébred a magyar.— Gróf *Apponyi* György életrajzi adatait a következőkben foglaljuk össze.

Apponyi György 1808 december 29-én Pozsonyban született; jogi tanulmányait a pozsonyi akadémián végezte s mint tolnamegyei tb. aljegyző kezdte pályáját. Később az udvari kancelláriánál mint fogalmazó, majd mint titkár szolgált. 1835-ben ka-

marás lett. Az 1840-iki országgyűlés után a kir. kuriához táblai bírónak neveztetett ki. Az országgyűlés után másodkancellári és valóságos belső titkos tanácsosi méltóságra emeltetett. Jóllehet Mailáth Antal gróf főkancellár állott a kormány élén,

Gróf Apponyi György.

Apponyi grófnak döntő szerep jutott az ügyek intézésében és az ellenzék támadásai is kiválóan ellene irányultak. 1847 november 6-án főkancellárnak neveztetett ki s a király az országgyűlést 1847 november 2-án az *Apponyi* által készített magyar beszéddel nyitotta meg, mely nagy lelkesedést idézett elő.

Az országgyűlés alatt kemény tusát vívott a Kossuth által vezetett szabadelvű ellenzékkel. 1848-ban sikerült ennek a hatalmat kezébe venni és *Apponyi* leszorult a cselekvés teréről. A szabadságharc alatt visszavonultan élt. 1854-ben a Lipót-rend nagykeresztjét nyerte. 1860-ban a király kívánatára belépett a Reichsrath-ba, a hol Magyarország jogainak védelmére kelt. 1861. április 2-án mint kir. biztos

megnyitotta a magyar országgyűlést, mely 12 év óta nem volt egybehívva s augusztus 22-éig, midőn az országgyűlést feloszlatták, mint országbíró és főrendiházi tag működött. 1865 december 10-én beválasztott a képviselőházba. Deák politikájának érvényrejutásával, ahhoz csatlakozott, de nagyobb szerepet nem játszott többé.

A tettek terére!

A napokban két nagyérdékü beszédet hallottunk, az egyiket az Apponyi Albert gróf ajkairól; a másikat a 48-as politikának egyik ismert bajnoka: Ugron Gábor mondotta el választói előtt.

A ki nem értette volna meg eddig az okát a kormánypárt s a nemzeti párt között történt békés megegyezés létrejöttelének, az megéri ezt most az Apponyi szavaiból. A nemzeti párt mindég a 67-es alapon állott, csupán a törvények értelmezése s az uralkodás eszközeinek megválasztása tekintetében nem egyezett meg a Bánffy-kormányval. Mert a nemzeti párt a 67-es kiegyezés tiszta, becsületes magyarázatát követelte; kívánta meglévő jogainak megőrzését és fejlesztését magyar nemzeti szellemben; kívánta, hogy törvényadta jogainak szabad élvezésében úgy a magyar állam, mint annak legutolsó polgára is háborítva, csorbitva ne legyen; elengedhellen szükségnek tartotta végre, hogy a kormány gazdasági életünk bajaival, népünk anyagi felvirágoztatásának módjaival is komolyan foglalkozzék.

Mindezek olyan törekvések voltak, amelyek nem csak összeférnek a 67-es politikával, hanem annak alaptételét képezik; hiszen örültség volna azt fel is tenni, hogy azért, mert 67-ben egy közjogi megegyezés összeforrasztott bennünket Ausztriával, azért most már nekünk nemzeti törekvéseink nem lehetnek, a magyar állam jogi sértettségének és anyagi függetlenségének kivására nem törekedhetünk.

Törekedni erre nem csak szabad, hanem hazafias kötelesség s legfeljebb vezető államférfiaink sajnálatos tévedésének tulajdonítható az, hogy ugyszólván 67 óta mindég azt kérdezték először, mit kíván Ausztria s nem azt, mit kíván a magyar nemzet. Most azonban, mikor olyan férfi akadt a kormány élére, aki nem él abban a tévedésben, hanem a 67-es alapon a magyar nemzet anyagi s erkölcsi törekvéseinek megvalósítását tűzte ki célul, most a nemzeti pártnak egyszerűen kötelességévé vált, hogy ennek a kormánynak támogatására siessen. A nemzet ezt a reményekre jogosító, hasznos összeolvadást csak örömmel s elismeréssel veheti tudomásul.

A megváltozott politikai helyzet iránt való bizalomra vall az is, hogy Ugron Gábor, aki nem régen éppen azért vonult vissza a politikától, mert reménye sem volt, hogy a fennállott viszonyok jobbra fordulhassanak, most érkezettnek látja az időt arra, hogy remeteségéből ismét a köztevékenység terére lépjen. Ugron Gábor a függetlenségi és 48-as eszmék képviselőjében lép fel, de igen, helyesen rámutatott azért a függetlenségi pártnak arra a feladatára

is, hogy az magasztos közjogi elveinek hiv megőrzése mellett igyekezzék a törvényhozás hasznos alkotásaiban is résztvenni. Ne merítse ki erejét a pusztá elvi küzdelmekben, hanem járuljon hozzá munkásságával azokhoz a közhasznú intézkedésekhez, amelyek különösen gazdasági életünket célozzák javítani s amelyeket elveinek feladása nélkül támogathat. Igen okos beszéd volt az, mert a függetlenségi pártra igenis szükségünk van, mint amely a magyar nemzet teljes függetlenségének s önálló államiságának szép eszményeit elszintelenedni nem engedi és az uralkodó politika visszaélései fölött szigorú bírálatot gyakorol; de szükségünk van arra is, hogy politikai pártjaink az elvi küzdelem közben találjanak olyan feladatokat is, közös erővel lássanak hozzá olyan célok felkarolásához, amelynek megvalósítását minden magyar embernek pártkülömbőség nélkül óhajtania kell. Ki tagadhatná, hogy ilyen célok vannak, hiszen gazdasági életünknek ezer baja van, a melyeken csak lassu, nyugodt, vállvetett tevékenység javíthat. S olyan kevesen vagyunk, hogy ezeknek a feladatoknak megoldásánál minden jó magyar hazafinak a kezeit sajnálatosan nélkülöznénk.

Szell Kálmán és az agráriusok.

Szell Kálmán kormányelnökségét bizalommal fogadták az agráriusok is, mert az új elnök maga is kitűnő gazda hírében áll, a ki tapasztalattól igen jól ismeri a mezőgazdaságnak és a földművelő népnek bajait, óhajtásait. Miniszterelnöki megnyitójában *Szell* Kálmán olyan programot adott, a melyet agráriusaink a legnagyobb örömmel hallgattak, mert mindazon törekvéseket, a melyek oly régóta foglalkoztatják agráriusainkat, az új kormány feladatai közé sorozta. Bizalmuknak s elismerésüknek kifejezést adandó, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezető férfiai e hó 14-én küldöttségileg tisztelegtek *Szell* Kálmánnal, megköszönvén neki, hogy a magyar mezőgazdaság érdekeit az első pillanattól kezdve olyannyira magáévá tette. *Szell* Kálmán igen szívélyesen fogadta az agráriusokat s elmondta, hogy a magyar gazdaközönség sorsát szívében viseli, mert az utolsó évtized mostoha körülményei azt a legváltóságosabb helyzetbe juttatták. „A magyar földművelés előmozdítása, táplálása — ugymond — természetes kötelessége mindenkinek, a ki Magyarország kormányzatának élén áll”. A küldöttség a legszebb reményekkel telt el a kormányelnök szavára, a ki most már bizvást számíthat agráriusaink lelkes támogatására is.

A miniszterelnöki palotából *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszterhez ment a bizottság s köszönetét fejezte ki a bortörvények erélyes, pártatlan végrehajtásáért. A miniszter melegen megköszönte a gazdaközönség bizalmának megnyilatkozását s

megígérte, hogy a borhamisítást az ország milliósainak érdekében ezután is épp oly szigorral fogja üldözni, továbbá nemsokára a *borértékesítő szövetkezetek* szervezése tárgyában országos értekezletet fog egybehívni. Darányi miniszter, aki már is sok érdemet szerzett a mezőgazdaság ügyeinek buzgó felkarolása által, most, egy vele mindenben egyetértő kormányelnök támogatása mellett a legjobb kilátásokra jogosítva fel a magyar mezőgazdaságot s annak művelőit. Hiszszük, hogy az ő erélyes, buzgó kezeiben s mi ügyeink a legjobb helyen vannak.

Országgyűlés.

Márczius 6-án a két katonai javaslatot fogadta el harmadszori olvasásban a képviselőház s megszavazta a Margit-hidnak a Margitszigettel való összeköttetéséről szóló törvényjavaslatot is, majd a tulkiadásokról szóló állami számvevőszéki jelentések kerültek tárgyalás alá. A nagy harez után békés szellő lengett ma is az országházában és hamarosan végeztek a honatyák munkájukkal.

Márczius 9-én a kvóta-ügyben folytatták a vitát és ez alkalom volt egy kis mérkőzésre. Elsőnek Kossuth Ferencz szólalt fel, a ki a kvótát oly intézménynek tekinti, a melynek jogosultságát el nem ismerheti soha az ország függetlenségének szempontjából. De addig, a meddig a kvótatörvény létezik, a függetlenségi párt mint az alkotmányos párt mindig követelni fogja azt, hogy a törvény végrehajtásában ne legyenek hézagok. A királyi döntés, a mely a kvóta kérdésében létrejött, az ő meggyőződésük szerint törvényellenes, sőt alkotmányellenes. A királyi döntés törvényellenes, mert a két országgyűlés nem tárgyalta a kvóta-kérdést, mint a hogy azt az 1867: XII. törvényezikk 20. §. elrendeli. Törvényellenes és alkotmányellenes volt az eljárás, mert a főrendiház tárgyalta a királyi döntést és határozatot hozott, mielőtt a képviselőház határozott volna, a mi alkotmányellenes eselekmény. A megtörténteken többé segíteni nem lehet, de reményli, sőt elvárja a miniszterelnöktől, hogy olyan nyilatkozatot fog tenni, a mely megnyugtathat arról, hogy a történeteket ő sem helyesli és hogy olyan törvény és alkotmány-sértés a kvótadöntés kérdésében ezentul elő nem fog állani.

Széll Kálmán miniszterelnök ismertetvén az 1867. évi XII. törvényezikk idevágó rendelkezéseit, mindenekelőtt azt a kijelentést teszi, hogy neki az volt mindig a fölfogása, az ma is, hogy nemcsak kívánatos, de a menyre csak lehet, minden tekintetben arra kell törekedni, hogy ez a két állam között főforgó fontos ügy, ha csak lehet, szabad egyezkedés útján nyerjen megoldást. Ő mindent el fog követni, hogy ez a kérdés egyezkedés és nagy és méltányos alapokra fektetett egyezés útján nyerjen megoldást. Kéri a házat, tekintse az ügyet befejezettnek.

Ugyanezen a napon elintézte a képviselőház a kvóta-ügyön kívül a Rakovszky-ügyet, a kiegyezési kérdések egy részét, sőt még interpellációra is jutott idő, Kubik Béla és Pichler Győző interpelláltak a Bánffy-kormány utolsó választása, a nemes-ócsai választás miatt.

Márczius 10-én a provizóriumos törvényjavaslat foglalkoztatta a honatyákat. Az ellenzék harezba küldötte néhány kipróbált harezosát, *Benyovszky Sándort*, *Polczner Jenőt* és *Barta Ödönt*.

Benyovszky Sándor gróf a külön vámterület hasznát bizonyítja. Magyarország mezőgazdasági ország lévén, az iparos Ausztriával a gazdasági szövetséget csak áldozatok árán tarthatja fenn. Ezeket az áldozatokat megadni nem hajlandó s ezért Kossuthnak az önálló vámterület létesítését célzó indítványát pártolja.

Polczner Jenő nem annyira gazdasági, hanem politikai szempontból foglalkozik a gazdasági kiegyezés kérdésével. A mi törvényeink szerint Ausztriával csak addig köthetünk szövetséget, míg ott alkotmányos állapotok vannak. A 67-es kiegyezés, nézete szerint esődöt mondott ugy nálunk, mint odaát, s most már nem következhetik egyéb, mint az ország gazdasági önállósága. Kossuth javaslatát pártolja.

Márczius 11-én a főrendek tartottak ülést s le tárgyalták az indemnitást s a két katonai törvényt, a képviselőház több rendbeli határozatával együtt. Az elnöki széket *Daruváry Alajos* foglalta el.

Széchenyi Imre igazságtalanságnak tartja a késedelmi kamatok szedését, a mi legérzékenyebben sújtja a kisközségek lakóit, a kik, ha akartak, sem fizethettek adót.

Lukács pénzügyminiszter: Szükséges és alkotmányossági követelés a törvénynek visszaható erőt adni, mert különben az állam által mostanáig tett fizetések elvesztenék jogi alapjukat és nemcsak késedelmi kamat nem volna követelhető, de ez év első napjától adó sem; törvény hiányában nem alkalmazott kényszert, de ez nem azt jelenti, hogy az adót önként bevinni nem volt szabad. A kisközségek lakóiról egyébiránt gondoskodás történt.

Samassa egri érsek hangsúlyozza, hogy a nemzetet a király törvényben biztosította, hogy a törvényben meg nem szavazott adót még önkéntes följajlásra sem szednek soha. Alkotmány szempontjából késedelmi kamat csak azokon volna követelhető, a kik az ex-lex állapotban adót fizettek, mert azok nem tartották meg a törvényt.

Lukács pénzügyminiszter fejtegeti, hogy a késedelmi kamat szedése nem érinti az alkotmányt, mert hisz a törvényjavaslat ugy intézkedik, hogy ugy tekintendő az adók dolga, mintha törvénytelen állapot nem is lett volna. Látható ebből, hogy a méltóságos főrendek se voltak megelégedve a volt kormányelnök politikájával.

Végre márczius 13-án sort kerített az 1899. évi költségvetésre is a képviselőház. Nem jellemzi a

költségvetési vitát az, a mi az előbbi kormányzatok idején napirenden volt. Az ellenzék szónokai elmondják beszédeiket és nem szavazzák meg pártállásuk elvénél fogva a költségvetést. A vita második napján, 14-én, szólásra emelkedett **Apponyi** gróf, a volt nemzeti párt vezére s számot adott a Háznak arról, hogy miért léptek be ő és párthívei a kormány-pártba. Széll Kálmán fölfogása a 67-es alapra nézve egyenlő volt a nemzeti pártéval s ezért fuzionálta a párt. A kormányelnök iránt bizalommal viseltetvén, elfogadja a költségvetést.

Eljárás szövetkezek alakításánál.

Az Országos központi hitelszövetkezet felállításának czélja az volt, hogy a szövetkezeti ügyet általában, különösen pedig az idézett törvény alapján létesült vagy átalakult és a központi kötelékbe belépő szövetkezetek ügyét előmozdítsa, ez utóbbiak jogos hiteligenyeit kielégítse, azokat gazdasági vagy ipari beruházásaikban, beszerzéseikben és vállalkozásaikban segítse.

Most már készen állanak a minta-alapszabályok úgy a gazdasági, mint az ipari szövetkezetek számára, készen állanak az egyes szövetkezek alapításánál szükséges iratok, mint jegyzőkönyvek, beadványok, czimpéldányok, belépési nyilatkozatok stb. mintái, a szövetkezek által állandóan használandó könyvek, nyomtatványok, s rendelkezésre állanak a szükséges, ahhoz értő közegek, akik sok évi gyakorlat utján szerzett tapasztalatból legjobban tudják, hogy miképen kell egy szövetkezetet megalakítani, miképen kell a czéjjegyzést eszközölni, mire kell mindennél vigyázni, hogy a külső alakban is hita ne essék s a törvényszék a bejegyzést meg ne tagadja; akik tudják, hogy mire van szükség az Országos központi hitelszövetkezet szempontjából is, mert különben megeshetnék még az is, hogy bár a törvényszék a szövetkezetet bejegyzi, a központ azt még sem vehetné fel kötelékébe, s akkor előlről kellene kezdeni az egész munkát, az alapszabályokat újból megcsinálni, új közgyűlést tartani stb.

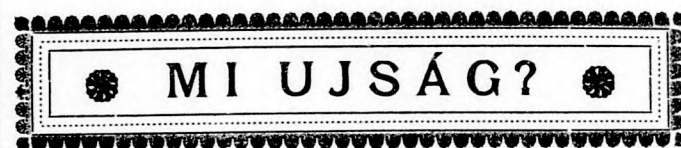
Ismételten figyelmeztetjük ennél fogva mindazokat, akik szövetkezetet óhajtanak alakítani, hogy első sorban irjanak az Országos Központi hitelszövetkezethez, (*Budapest, Kaplony-utca 9.*), hogy mi a szándékuk, hogy gazdasági vagy ipari jellege lenne-e a felállítandó szövetkezetnek, hogy mennyi a belépni készülő tagok száma, hogy vannak-e ezek között vagyonosabb emberek, hogy vannak-e a községben alkalmas emberek az igazgatói, felügyelői, pénztárnoki és könyvvezetői tisztre.

Ez előzetes kérdések elintézése után az Országos központi hitelszövetkezet, ha a szövetkezet létesítését okadatolnak s a megismertek alapján keresztülvihetőnek tartja, megküldi a kezdeményezők-

nek az alapszabály-tervezetet, hogy azt gondosan áttanulmányozzák s ha abban valami iránt kötségük támad, úgy felvilágosítás czéljából forduljanak a központhoz.

Ha így maguk már mindennel tisztába jöttek, hívjanak össze egy értekezletet, a melyen az általuk már ismert alapszabályokat a többi érdeklődőknek is megmagyarázzák, s ha azok azt elfogadhatónak találják, úgy a belépni kívánók az erre rendelt rovatokban aláírják, minek megtörténte után az ekképen aláírt tervezetet felküldik a központnak, a mely azután abban a sorrendben, a mint az lehetséges, az alakuló közgyűlés kitűzése és képviselőjének kiküldése iránt intézkedik.

Az, a kit a központ kiküld, minden külön megkeresés nélkül magával viszi a szükséges nyomtatványokat, a közgyűlés után a megfelelő iratok elkészítésében segédkezik s a szövetkezetnek az ügykezelésben nem járatos hivatalnokait beoktatja.

Márczius 15. Hazafias fölbuzdulással ünnepelte a magyar nép a szabadság napjának évfordulóját. 1848 márczius 15-ike volt az új Magyarország születése napja, a mikor az egységes magyar nemzet először lépett a világ elé, fenséges megnyilatkozásával a szabadságérzetnek és annak, hogy ez a maroknyi nemzet elég erős, izmos, bátor kitartó és érett arra, hogy a szabad nemzetek sorában megállhasson. Az a nagy alkotás, melynek 1848 márczius 15-én rakta le alapjait a népakarat, egy félszázad multán is iránytűje, sarkköve törvényhozásunknak. Annak is kell lennie! Láttuk éppen az utóbbi időkben, midőn a parlamenti kormányzat kerekéi kitértek ebből az irányból: nyomban bekövetkezett az az állapot, mely a magyar nemzetnek előre haladása elé gördített akadályokat. Épp azért kell hogy sértetlenül megőriztessék és épségben tartassék a negyvennyolczas idők minden alkotása. Ennek az időknek az emlékezete szállotta meg lelkét minden igaz magyarnak az idén is márczius 15-én, amidőn szerte az országban, fővárosban és a vidéken egyaránt ünnepelünk.

A fővárosban az egyetemi ifjuság diszülést tartott a városházán, hol az ősz *Madarász* József tartott az ifjusághoz lelkesítő beszédet. A Petőfi-szobrot hazafias beszédek és szavalatok kíséretében megkoszorúzták. Színházak, egyesületek és hazafias asztaltársaságok mind ünnepeltek márczius 15-én.

A vidéken hasonlóképp nagy ünnepélyeket tartottak szabadság napján. Kolozsvárt, Aradon, Eper-

jesen, Czegléden, Nagy-Károlyban, Miskolcson, Baján, Bártfán, Nagy-Enyeden, Iglón, Nagy-Körösön, Mármaros-Szigeten, Zomborban, Hatvanban, Kassán, Jászberényben, Mohácson, Vácson, Esztergomban, Debreczenben, Temesvárott, Békés Csabán, Nagy-Beeskereken, Egerben, Sátoralja-Ujhelyen, Brassóban, Győrött és más városokban és községekben hazafias ünnepélyeket tartottak.

József főherceg unokája. Augusztá hercegnőnek József Ágost herceg feleségének, leánya született. Az anya és az újszülött jól érzi magát. Gizella hercegnő és György bajor herceg lesznek a keresztszülők. József főherceg, a boldog nagyapa, most egész családjával fiumei kastélyában időzik s itt érte a családi öröm. József főherceg a husvéti ünnepeket is Fiumében fogja tölteni.

A Kossuth-gyász A Kossuth-ünnepeket rendező bizottság a múlt őszön azt határozta, hogy ezentul a halálnap, a Lajos-nap s a születésnap fordulóján a születésnapot teszi nemzeti Kossuth-ünnepé s ekkor rendez nagyobb szabásu ünnepet. A királyné halála miatt azonban a múlt évben az ünnep elmaradt s azért a Kossuth-gyászt az idén még a temetőbe való testületi kivonulással fogják megünnepelni, de jövőre küldöttségileg koszorúzzák meg a sirt és a városban is rendeznek gyászünnepet.

Bujdosó testvérgyilkos. Még a múlt év decemberében történt, hogy Sztarinán Bassista Vazul testvérbátyját megölte és emiatt a kis-szebeni járásbíróság börtönébe került. Onnan azonban megszökött, Galicziában és Sáros megyében bujdosott, míg e hó 4-én a galicziai határon egy csürben reá nem akadtak; nagy küzdelem után elfogták és az ügyészségi börtönbe szállították.

Gombgyár Szarvason. Mint Szarvasról írják, ott a városi képviselőtestület gombgyárat fog felállítani. Eichberg Adolf morvaországi gyárat telepíti oda 350 munkással s a város évente 6000 frt segélyben részesíti. Az alispán buzgólkodik a gyáralapításban.

Öngyilkos fiatal asszony. A fővárosban az öngyilkosok rendszerint a fürdőházakat vagy szálldákat választják utolsó tettük színtereül. A múlt hét végén is történt egy ilyen szomorú eset a Hungária vasfürdőben, hol déli egy órakor agyonlőtte magát egy fiatal asszony. Nagyon előkelően volt öltözve és a fürdő személyzete sietett kiszolgálni, a mikor fürdőt kért. Alig hogy bement a fürdőszobába, fegyverdurranás hallatszott és a zajra a szobába siető emberek ott találták a vérben fekvő szép fiatal asszonyt. Revolverrel halántékon lőtte magát. Mire a mentők megérkeztek, már halott volt és ezért a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. Egy levelet hagyott hátra, melyben azt írja, hogy Fischerné Ristonyi Adél a neve és huszéves. A levél így végződik:

— Rendőr ur, legyen boldogabb az élete, mint a minő az enyém volt.

Megírta levelében azt is, hogy van Budapesten egy szőke asszony, a ki róla fölvilágosítást tud adni, de hogy ki ez a szőke asszony, nem árulja el.

Kisközségből nagyközség. Kis-Tarcsa pestmegyei község nagyközséggé akar átalakulni s ez ügyben küldöttséggel kérték Beniczky Ferencz főispán és Beniczky Lajos alispán támogatását, amit ezek meg is ígértek.

Az okos csősz. Botrányos dolog történt Székesfejevárott. Ifj. Schulez József 16 éves lakatosinas gazdája pirongatása miatt elkeseredve, a sóstói sétatér egyik fájára felakasztotta magát. Egy Bars János nevű polgár le akarta vágni, de Bódis János csősz nem engedte, míg a rendőr nem jön. Mire aztán ez megjött, a gyerek meghalt.

Eltűnt szép leány. Mohácsról Skodniesz Mariska 17 éves másodéves tanítóképezdei növendék eltűnt. Azt hiszik, hogy a Dunába ölte magát, mert többször emlegette, hogy megunt az életét.

Egy elfelejtett ember házassága. Babó Emil volt szegedi orsz. képviselő, ki kinos feltűnést keltő kártya-ügye miatt hagyta el Magyarországot, egy genuai hajózási társaság hivatalnokává lett s jegyben jár egy vagyonos francia leánynyal.

Agyonszurta a feleségét. Kotics Menyhért jómódu szalárdi parasztgazda a minap délelőtt meggyilkolta a feleségét. Már rég idő óta feszült viszonyban élt az asszonnyal s többször heves veszekedés volt közöttük. Az asszony valamiért szemrehányásokat tett az urának, mire az berohant a konyhába; elővette a polezről a hosszú pengéjű kést és e szavakkal rontott a feleségére:

— Meghalsz kutya!

Az asszony futásnak eredt és a szomszédházba menekült. Az eszét vesztett férj utána rohant és a feleségét az ajtóban leszurta. Az asszony azonnal szörnyet halt. Kotics pedig, mint aki legjobban végezte a dolgát, visszament a lakására és ott ledőlt a kemence mellett lévő ágyra. Mikor a rendőrök a szobába léptek, felemelte a nagy kést és szó nélkül a saját mellébe döfte. A feleséggyilkos parasztgazda állapota életveszélyes.

A törvénybíró halála. Kelemen József jákói törvénybíró Kis-Várdából deszkát szállított. Jáko határán megbokrosodtak a lovai, lerántották a szekérről s oly szerencsétlenül került a kerekek alá, hogy azok keresztülmentek a fején. Néhány percnyi vergődés után kiszenvedett.

Élve eltemette a gyermekét. Egy minden emberi érzésből kivetkezett lelketlen anyának borzasztó tettéről kapunk hírt Genes községből. Récei Anna odavaló leány ugyanis tiltott viszonyból született gyermekét fazékba tette és élve a kertben elásta. A gyanakodó szomszédok a esendőséget a gyanus körülményekre figyelmeztették és a gyermek holttestét csakugyan megtalálták. A vadállati anyát letartóztatták.

Felesége után a halálba. Debreczenben megható bizonyosságát adta Gathár János kályhás, mennyire szerette feleségét. Az asszony, aki jóban, rosszban vele volt, a minap este hosszas betegség után elhunyt. A férj egész éjjel siratta halott feleségét, reggel pedig bezárkózott a padlásra. A háziaknak feltűnt, hogy nem mutatkozik. Keresésére indultak s délben rá is akadtak. A padlás gerendájára hurkolt kötélen holtan csüngött alá. A szeretet tragédiája nagy részvétet keltett Debreczemben.

A királyné-gyász vége. A szivekben nem szünik meg a mi megdicsőült királyasszonyunkért: Erzsébetért való gyász, az udvari szertartás szerint való gyász azonban már szerdán, e hó 15-én megszűnt. Ekkor volt vége a hat hónapig tartott udvari gyásznak, melynek első két hónapja a legmélyebb, a második két hónapja a mély, az utolsó két hónapja félgyászban telt el.

A román metropolita beiktatása. Metianu nagyszombeni metropolita beiktatási ünnepélyét e hó 13-án este fáklyászene előzte meg. Az ünnepélyes beiktatási aktus délelőtt fél 9 órakor a görög keleti székesegyházban ment végbe. A vallás és a közoktatásügyi miniszter átiratát felolvasták, mire a metropolitát lelkesült szetreaska-kiáltások között Puscariu archimandrita kongresszusi elnök a metropolitai székhöz vezette. Metianu metropolita székfoglaló beszédet mondott, a melyben ígérte, hogy minden erejével egyháza, népe és hazája jólétének előmozdítására fog törekedni. A beiktatás után a metropolita a nagyszombeni hatóságok fejeit és a nagyszámban megjelent küldöttségeket fogadta, amelyek a beiktatás alkalmából délután adott lakomára is hivatalosak voltak.

A vándorbüvész tréfája. Carmellini, a vándorbüvész, a ki most sorra járja az erdélyi városokat, a minap Marosvásárhelyen szépen megtréfált egy tojást áruló falusi asszonyt. — „Friss e a tojás, néni?” kérde a büvész. — „Friss, csak tessék bátran megvenni”. — „Mégis megpróbálom, mert nekem csak egészen frisset szabad innom”. Ezzel egy tojást feltört a büvész. Hát csodára a tojásból egy korona hullott ki, a mit hamar fölkapott a büvész, aztán a tojást fölhajította. — „No, ez nem éppen friss, de próbálok még egyet”. — A második feltört tojásból már 8 darab huszfilléres hullott ki. A büvész ezeket is zsebre dugta, megitta a tojást, aztán kijelentette, hogy megveszi a kosár tojást, mert elég frissek. Az asszony azonban látván e csodákat, kijelentette, hogy ő már nem adja el. A legközelebbi kapu alá betért és kezdte sorban feltörögetni a tojásokat, hogy a sok pénzt kivehesse, de bizony nem került azokból elő egy árva fillér sem, a mi fölött az asszony nagyokat kesergett. A büvész és társai kilesték az asszony munkáját s látva keservét, kárát teljesen megtérítették.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Miként rendezzük be gazdaságainkat?

Irta: Hensch Arpád.

IV.

Hogy azonban földjeinket kellőképp betrágyázhassuk, egy további főkérdés: mennyi és milyen állatokat tartunk gazdaságunkban?

Ha a gazdálkodást úgy rendezzük be, mint ezt eddig kifejtettem, azaz ha a szántóföldnek legalább egy negyedén takarmányt, azonkívül burgundi répát is termelünk és a községi legelőt igénybe vesszük, akkor azon a 30 holdas birtokon 8 drb számos marhát tarthatunk, természetesen föltéve, hogy a gazda a termelt összes takarmányt, szalmát, kórót és répát saját gazdaságában takarmányozza fel, mert rossz gazdának kell tartanunk azt, a ki szénáját, szalmáját eladja.

Számos marha alatt pedig egy jól kifejlesztett tehén, ökör vagy ló értendő, vagy két darab üsző vagy tinó. De nem is a szám határoz annyira, mint a minőség, s itt a jó minőségre, jól táplált, folytonosan kellő erőben levő állatokra kell a főszólyt helyezni, a mi — sajnos — sok gazdaságban nincs úgy s akkor nem is jövedelmezhet az állattenyésztés.

A mi birtokunkon előforduló igás munkák végzésére egy pár erős ló vagy ökör teljesen elegendő, azonkívül kellene 3—4 jó fejű tehén és 4—6 drb növendékmarhát tartani s ennyi állat bőséges eltartására elég is lesz a termelt takarmány, répa, szalma és kóró, legföljebb, hogy a tehéneknek főképpen télen át egy kis korpát vagy darát, a lovaknak nehezebb munka idejében egy kis abrakot fog kelleni adni.

Ha pedig szorgosabb munkák idején a lovak vagy igás ökrök nem győznék a munkát, nem fog ártani, ha erősebb teheneinket is járomba fogjuk, mert így legolesóbban jutunk az igáserőhöz. A tehéneknek pedig a mérsékelt munka nem árt, csak elegendő takarmányról legyen gondoskodva.

Nagyon természetes, hogy a kisgazda nagyon okosan cselekszik, ha az említett állatokon kívül még néhány sertést és baromfit is tart, mert ezen az uton sok hulladékot és aljgabonát jól értékesíthet és jövedelmét ez is szépen gyarapítja.

A felsorolt állatok után pedig, megfelelő takarmányozás és a trágya gondos kezelése mellett, mintegy 110—120 koci trágyát lehetne évenként nyerni s ha magyar holdjára 15 koci trágyát számítunk, lehetne évenként 7—8 hold földet, vagyis a szántóföldnek egy negyed részét betrágyázni, és különösen ez az, a mire első sorban törekedni kell, mert ele-

gendő trágya nélkül ne ábrándozunk nagy jövedelemről.

Holdankint pedig 15 szekér vagy koesi trágya elegendő, mert sokkal jobb földjeinket gyakrabban, bár gyengébben, mint ritkábban, de erősebben trágyázzni.

De tekintve a sok kiélt földet, mely eddigelé nem részesült kellő trágyázásban s melyet egyszerre és rövid idő alatt nem is lehet jó trágyaerőbe hozni, a gazdaságunkban nyert istállótrágyán kívül nagyon tanácsos lesz, különösen az őszi gabona alá, mint már említettem, szuperfoszfát-mütrágyát alkalmazni.

Ha így gazdálkodnak, akkor hasonló terméseket fognak elérni, mint a nagy uradalom, a hol szintén csak ezt a módot követik.

Akkor magyar holdjáról számíthatnak átlagban legalább 7—8 mmázsa gabonatermesre, a kukorica pedig megadhat 12, sőt 14 mmázst is.

Ha pedig a teheneket jó karban tartják, akkor maguk is fejhetnek egy tehen után naponként 6—7 liter tejet, a mi egy év alatt 2000—2200 litert tesz, s ha ezt csak 6 krral lehet értékesíteni, egy-egy tehen után évenként 120—130 frtot lehet bevenni, a miből, ha ily kis gazdaságban három tehenet tartunk, az összes készpénzbeli kiadásokat lehet fedezni, úgy, hogy a tejjövedelem az annyira veszélyes adósságesinálás alól is fölmenti a gazdát.

Attól pedig ne tartsunk, hogy a tejet, ha sok talál lenni, nem lehet majd értékesíteni, mert van ennek elég módja, csak legyen előbb sok a tej. A tejszövetkezetek útján lehet a bajon segíteni és meg fognak róla győződni, hogy minden gazdaságnak a tehéntartás lesz valóságos aranybányája.

Jól tudom, hogy nehéz a kezdet, hogy eleinte bajos lesz az adott tanácsokat végrehajtani, de ha boldogulni akarnak, ha vagyona, jómódra szert tenni és az adósságok nyügétől megszabadulni akarnak, más mód nem létezik, mint az, hogy térjenek át mielőbb a helyes, az okszerű gazdálkodásra, melyet az imént főbb vonásaiban jeleztem s melynek fősabályait a következő 3 pontban lehet összefoglalni:

1. Rendezzük be gazdaságunkat úgy, hogy a szántóföldnek lehetőleg csak fele legyen gabonával elvetve, a másik felén pedig termeljünk takarmányt és kapás növényeket.

2. Tartsunk gazdaságunkban legalább annyi marhát, hogy a szántóföldnek legalább egy negyedrészt lehessen évenként megtrágyázni.

3. Marháinkat pedig tartsuk minél jobban, mert csak így jövedelmez a marhatartás.

Ha így gazdálkodnak, akkor

lesz elegendő takarmány,
lesz elegendő trágya,
lesz megfelelő termés és
lesz megfelelő jövedelem.

Kívánom, hogy így legyen!

Bevágások a gyengébb rügyek fölött.

Eddig az alakfákon, hogy szépen elágazzanak és szép formát kapjanak, a tavaszi metszés alkalmazásával a vezérhajtásokat nagyon rövidre szokták elmeteszeni, minek következtében a gyenge rügyek, melyek különben alvók maradtak volna, mint kihajtottak; ujabban a legkiválóbb gyümölcsfatenyésztők ezzel a rendszerrel mindinkább szakítanak s vezérágakról csak keveset vágván el a gyenge és az ágalap közelében levő rügyek fölött félhold alakú vágást ejtenek, még pedig különféle módon késsel vagy fűrészszel. Az egy és két éves, még sima, nem igen vastag kérgű ágakon a késsel félholdalaku vágásokat ejtenek, oly módon, hogy a kést előbb néhány milliméternyire a rügy fölött rézsut ráillesztjük s a fág vágunk vele; mintegy két milliméternyire a seb fölött párhuzamos vágást ejtünk s az így kivágott keskeny kéregrészt lefejtjük úgy, hogy az ágon nyitott seb támadjon. E sebzés következtében a rügyhöz nedv szívódik, mely hajtásra készíti. Ha a művelet hatását fokozni akarjuk, akkor a kérget a rügynek jobb és baloldalán is bevágjuk. E vágásoknak nemcsak vezér- és fiatalabb ágakra van nagy hatásuk, hanem vénebb, nagyon lassan fejlődő ágakra is, csak hogy ezeken a műtétet nem késsel, hanem fűrészszel végezzük. A műtét hatása nagyszerű; ha aztán még májusi metszés is hozzájárul, melyet a gyengébb hajtásokat környező erősebb ágakra szoktak alkalmazni, akkor a gyengébbek is csakhamar utólérik ez utóbbiakat. Megjegyzendő azonban, hogy ezt a metszési rendszert a csonthéju gyümölcsfákra, nevezetesen barack- és cseresznyefákra alkalmazni nem szükséges, mert ezek rügyei akkor is jól kihajtanak, ha az ágakat csak kissé megkurtítjuk, ezeknek tehát inkább ártana, mint használna.

A szegedi baromfi-kiállítás czélja.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége által f. év szeptember havában Szegeden rendezendő I. Országos Mezőgazdasági Kiállítás keretében egy baromfi-kiállítás is fog tartatni.

Czélja ezen kiállításnak: elsősorban a hazai jellegű, azaz az ugynevezett magyar-baromfiakat; másodsorban a külföldről importált s gazdasági szempontból jónak talált faj-baromfiak által nyert kereszteseredményeket, valamint az itthon tiszta vérben tenyésztett és gazdaságilag értékes külföldi fajták tenyésztését ugyancsak nagyobb csoportokban bemutatni.

A baromfi-köztenyésztési országos irány minél szélesebb körben való ismertetése kívánatos s a szegedi kiállításon a baromfi-kiállítás elsősorban s legfőképpen az országos irányt szemlélhetőleg is bemutatni lenne hivatva. A gazdasági és a sport-baromfitenyésztők tenyésztése eddig egy egységes irány felé vezetve nem volt s ennek sajnos eredménye az lett, hogy az ország baromfitenyésztői fűzőz-fához kapkodtak s derűre-borura tenyésztették a legkülönbözőbb cifra, de legtöbbször értéktelen s drága pénzen vásárolt külföldi baromfi-fajtákat, aminek leggyakrabban azon sajnálatos következménye

lett, hogy a tenyésztő a sok balsiker következtében a baromfitenyésztéstől teljesen elvesztette kedvét. Ha egy évtizeddel ezelőtt határozott volna el az, hogy az ország baromfi-köztenyésztésén gyorsan és eredményesen csak úgy lehet javítani, ha életbeléptetjük azon módot, amelylyel az állattenyésztés más ágazataiban már eddig is oly fényes eredményt értünk el s ha egy évtizeddel ezelőtt köztudattá tettett volna, hogy a tenyésztésre használandó himemű baromfiak jól megválasztassanak és a kistestű hazai baromfi-állomány testének megnagyobbítására nagyobb testű fajbaromfiak használtassanak, hol állna ma baromfitenyésztésünk. Hogy mindez elérhető lehessen, a fentjelzett különbséget meg kell ismertetni a tenyésztőkkel, mert csak akkor remélhető, hogy úgy a gazdasági, mint a sporttenyésztő egy irányt fog követni, aminek következménye az lenne, hogy egy idő múlva baromfi-köztenyésztésünk egységessé válnék.

A gazdasági és a sport-baromfitenyésztők között a különbség a következő: gazdasági baromfitenyésztő az, kinek a baromfi-tenyésztésre természetadta létfeltételei vannak, azaz, aki az okszerű és a hasznothajtó baromfitenyésztésnek főkéllékei felett — minők a szabad tér, víz, mező, rét, erdő, berek és olesó takarmány — rendelkezik; sporttenyésztő pedig az, ki kis és talán zárt helyen néhány darab baromfit tart és zsákból etet.

Célja továbbá ezen kiállításnak az is, hogy ama közönyt, melylyel az ezen állattenyésztési ágra különösen hivatott kisgazda a baromfitenyésztés iránt viseltetik s ami leginkább annak tudható be, hogy nem ismeri mindazon tényezőket, mik ezen állattenyésztési ágat jövedelmezővé teszik, — megszüntesse s oda hasson, hogy a baromfitenyésztés úgy a kis-, mint a nagygazdaságokban csupán szükséges rossznak ne tekintessék. Miután a baromfi-köztenyésztés érdekében az állam részéről is megtétetnek mindazon intézkedések, melyek a többi állattenyésztési ágak felvirágoztatását is előmozdítják, a tervbe vett szegedi baromfi-kiállításban mintegy gyakorlatilag kell szemlélhetővé tenni mindazt, ami ezen rendkívül fontos állattenyésztési ág fejlesztésére célba vétetett. Minden baromfitenyésztő gazdának a gazdasági baromfitenyésztés fejlesztése érdekében meg kell tehát ismerkedni a fentiekben jelzett irányelvvel s a rendelkezésére álló szellemi s anyagi eszközzel oda kell törekednie, hogy a kis- és a telkesgazdáknál, valamint a cselédség birtokában meglévő baromfiakat, részint helyes kiválasztás, részint helyesen megválasztott fajbaromfiak keresztezése által ezen állattenyésztési ágat minél jövedelmezőbbé tegyék.

A baromfi-kiállítás ügyében mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál *Hreblay Emil* m. kir. állattenyésztési felügyelő, baromfi-kiállítási csoportbiztos; Budapest, földmívelésügyi miniszterium.

MULATTATÓ.

Márczius 15.

*Te szent, dicső nap, bármí messze
Tünsz, nekünk sohse léssz kiveszve;
Bár földje emléked mohá, —
Élész mindörökké, nem halsz meg soha!*

*Ujult erővel lángra lobban,
Hecíti lelkünk egyre jobban;
A kar feszül, mellünk kitágul —
A szent szabadság varázsitalátul.*

*Csupán egy csöpp, akár a tenger,
Eltölti keblünk érzelemmel,
Mely a nagy multhoz visszalánczol
S regél fenkölt, dicső, nemes csatáról.*

*A küzködőknek kard se kellett,
Nem fegyver csattogása mellett
Jutottak fényes diadalra, —
Csak megmozdult a nép hatalma.*

*S vér nélkül, menten porba hulltak
Az árulók, a nyomorultak;
Megnyílt a rideg börtönajtó,
S föllélekzett a szabadsajtó.*

*Föltámadt a magyar önérzet,
Miért sok büszke honfi vérzett.
Magyar lett újra, mi magyar volt,
Az alkotmányon senkisémet bitangolt.*

*Oh, nagy idők csodás emléke,
Térj vissza a magyar lelkébe;
Csupán egy halvány, gyöngye szikra, —
Elég ez mindörökkön harczainkra.*

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Írta: **Buday Barna.**

(12)

De szaladt is azután, Turessányi alig bírta utolérni. A cigányasszonyok még akkor is szórták utána az áldást, meg a Naczára vonatkozó ajánlatokat.

„Ugyan küld vissza azt a leányt“, szölt Turessányi-hoz, az utánuk kullogó cigányleányra ezélozva.

„Már ha rajtam állana — felelt az nevetve — inkább tégedet küldenék vissza“.

„Csinos egy kis izlés“.

Hanem, ha az én princípálisomnak történetesen olyan szép felesége lenne, mint Takácsné, hát akkor én okosabb dolgot is tudnék a népszerűség vadászatánál. Azt monhatom neked. He he.“

Sándor boszantó közömbösséggel vonta meg a vállát s kérdezte.

„Egyéb ujságot nem tudsz — minthogy én képviselő akarok lenni?“

„De igen is, tudok még más ujságot is. Ezt már magától Takáctól hallottam, aki nagyban számít reád, hogy vissza térsz s átadja neked legujabb bünperét. Arról már csak tudni fogsz valamit? Te, hanem siess

A hajótörés hire.

„Ej, ej, be finyás idegei vannak, népképviselőjelölt uram“.

Sándor meglepődve nézett reá.

„Hát ezt már melyik cigányasszony vetette ki neked?“

„Csakugyan asszony vetette ki nekem ezt az ujságot: a te volt főnöködnök a felesége: Takácsné“.

„Mikor találkoztál vele?“ kérdezte Sándor hirtelen.

Turessányi nevetett. „No ugy-e, hogy az elől már nem akarsz elbujni a nádasba. Tegnapelőtt találkoztam vele kedves barátom, Pesten a saját uri házuknál. Rövidesen az előtt érkeztek meg a fürdőről. Ő ujságolta, hogy azért tüntél el közülünk, mert képviselői mandátomra jött meg a gusztusod, aminek itt van a termofája. Ezt a törekvéseket mindenki igen helyesnek találta.

ám, mert az új delikvensednek a szép leányát letárgyaljuk előtted. Most már az is a te örökséged lesz, mivel a papájának valószínűleg hurkot vetnek a nyakcskájára. Hát azért sietsz te vissza, mert ennek a huroknak a másik vége a te kezedre vár. Ebből csak nem fogsz titkot csinálni?“

„Arról a bünpörről csakugyan hallottam valamit“.

„Igen? No azt már elhiszem neked. Barátom az egy igen szomorú történet. Ugy volt, hogy mikor az öreg Méhes bácsi bérbeadta a birtokát, a többek között kenyerét vesztette egy régi gazdatisztje is; ez a mi emberünk, akit Vörös Kanutnak hívnak. Vörös szerzett egy kis vagyonkát; azt jó nyereség kilátásával odaadta forgatni valami szeszgyárosnak. Ugyanez a szeszgyáros üzleti viszonyban állott az öreg Méhessel is.

Egy szép napon elhal a mi szeszgyárosunk. A hűséges gazdatiszt siet földesurának érdekeit biztosítani, a maga csekélységére nem is gondol. Ez sikerült is. A gazdaság elsősorban bejelentett igénye fedezetet talált, de a többi adósnak azután kopott az álla. Vörösnek természetesen megígérte a földesura, hogy kárpótolni fogja odavesztett tőkájéért; hát kárpótolta is úgy, hogy kilökte őt is tőkéje után. Vörös nem hagyta annyiban a dolgot. Feljött Pestre a szép, eladó leányával, abban a reményben, hogy Méhes bácsit majd sikerülni fog szóbeli ígéretének beváltására birta. Dejszen, könnyebb lett volna a közsziklát megindítani, mint a vén zsugorít. Nyomorgás volt ezután a szegény gazdatiszt élete. Nem kellett senkinek, mert már öreg volt, a leány pedig mindenkinek kellett volna, — mert fiatal s szép, mint a Madonna. De a vén csacsi nem értett hozzá, hogyan lehet egy leánykának a szépségéből tőkét kovácsolni. Hja persze, aki egész életén keresztül moslékban, meg hizott disznóban utazik . . . Barátom, az ilyesmi kiöli az emberből a finomabb érzéket . . .“

„Ugyan kérlek, hagyd a végére az erkölcsi tanulságot.“

„Már pedig ez a mese dereka. Itt volt a forduló pont. Mert hisz ne képzeld, hogy az ilyen elhagyottakat fel ne fedezzék a nemes emberbarátok vizsla szemei. Engem is nagyon meghatott ez a história. Tudod ismertem őket még a régi időkben. Hát hogyan nézzem most én el, hogy az ártatlan leányka durva kézimunkával rontsa a szép szemeit. Hiszen nekem is van egy kis jószágom ide nem messze, milyen nemes cselekedetet követnék el, ha ezt az istenverte családot oda beültetném. Amellett tudom, meg nem csalnának, egész életükben hűséges, hálás embereim maradnának. Aztán milyen jó érzés volna az nekem, hogy egy vesztének indult családot a társadalomnak visszaadtam. Hát nem felebaráti kötelességem volt-e, hogy segítségükre legyek?“

Sándor meglepetve nézett Turcsányira, aki magas páthoszszaal szavalt. Ezt a nemes felgerjedést csakugyan oka volt csodálni, nem így ismerte ő Turcsányit.

„Szép volt tőled ez a szándék.“

„Bizony megérdemelte volna a kis Margitka ezt a csekély áldozatot. A mostami gazdatisztemet el kellett volna ugyan kergetni, hanem hát annak hat apró fiu porontya van, azokat semmiféle csáb, kísértés nem fenyegetné, ha ugyanabba a helyzetbe kerülnének. Járhatnának napszámba s egész vagyont kereshetnének az apjuknak. Oh, én azt az embert nem félttem. De Margitkát féltettem egy kicsit a többi nemes emberbaráttól. Az ő helyzetük mindennap csak kétségbeesettebb lehetett. Ha a kétségbeesésnek egy pillanatában valamely ügyesebb emberbarát foglalná el a tért előttem, az nagy kudarc volna számomra. Tehát hét fejet kettő ellen, tizennégy siró szemet egy nevető szempárért. Ezt a versenyt már senki sem bírta ki velem.“

Sándor megvetőleg fordította el fejét; pedig még korán volt.

„Elő is adtam tervemet Margitkának. Ha láttad volna, hogy megörült. Mint szorongatta meg kezeimet

a puha kaecsoival. Mint változtak át a könnyező szemei nevető szemekké. Az igen szép jelenet volt. Hanem a vége már nem ütött ki ilyen szépen. Ugyanis azt mondtam Margitkának. „De most pecsételjük meg a szerződésünket.“ „Szivesen, hogyan.“ „Hát ezekkel a maga piezi piros ajkaival.“ A leány erre csak leborult s keserves zokogásra fakadt. Beszélhettem én azután neki arról, mennyire fogom szeretni, mit, mit nem rakkok a lábai elé, mennyire kötelessége neki most okosnak lennie, szegény jó atyjának a jóvoltáért; mintha csak a falra hánytam volna a borsót.“

„Ez nyomorult tett volt!“

„Ugy kérlek, hagyd el ezt a nemes feibuzdulást. Rajtad kívül legalább egy tuczat ilyen erkölcsbirót ismerek, — aki bizonynyal szintegy nyomorultnak jelentene ki azért, mert nem ő követhette el ezt a nyomorultságot. Mert jól tudhatod, úgy megy az: „Ha én nem, hát akkor más.“ Már pedig miért ne inkább én, mint más? Végeredményében nem mindegy-e az? Kinek használnék vele? De mit is védekezem! Nem történt semmi. A leány ajtót mutatott. Így fizetett ki a jóindulataimért. Ugy jár az, aki elhirtelenkedi a dolgot.“

A jeles ifju fel sem tudta tétélezni, hogy kudarcának más oka is lehetett, minthogy elhirtelenkedte a dolgot.

„Azután gyorsan bekövetkezett a tragédia. Az elkecsereedett apa minden reményét vesztve, még egyszer felkereste Méhes bácsit s mikor az alkalmatlan tolakadó gyanánt ki akarta dobni a lakásából, elvette az eszét a düh s lelőtte a vén zsugorít, mint a kuttyát.“

„Jól tette!“

„Máris a védő ügyvéd beszél belőled. A bíróság azonban alighanem össze fogja házasítani a kötélhányozos leányával.“

Ez az állítás éppen elég volt arra, hogy Sándor föladja azt a megvetésig kimért hangot, amelyet eddig Turcsányival szemben alkalmazott. Egy jogász előtt ilyen büntető törvénybe ütköző lehetetlenséget állítani!

Egészen felherülve tárta elő az enyhítő körülményeket, levonta a következtetéseket, hivatkozott a lélektani mozzanatokra; hevenyében egész védőbeszédet rögtönzött.

Turcsányi nyugodtan figyelte meg, hogyan esik a vízbe a halaeska. Hiszen ez nagyon szépen indul.

„Kedves barátom, az mind csupa valószínűtlen dolog, amit itt nekem összebeszélisz. Az komoly arczczal semmiféle földi bíróság előtt nem lehetne elismertelni. Ilyen regényes felfogással egy-két varróleányt megrikatnál, de a szaktudósok kinevetnének.“

Erre Sándor hirtelen elhallgatott, majd megvetőleg szűrte ki a szót fogai között.

„Hatökör valaki ahhoz.“ Aztán nem szólt többet.

Turcsányi ezekből a szavakból csak annyit jegyzett meg, hogy a kis halaeskáját a partra vetette a víz. Nem akarta oly egykönnyen kiereszteni.

„Hiszen meglehet, hogy a jogi ügyekben hatökör vagyok. Hanem úgy sem akarom én kihajtani a hat ökrömet a ti legelőtökre. Ti fiskálisok csak perlekedje-

tek, szónoklatok, verjétek agyon egymást a tudományokkal. A papát egészen nektek engedem át. Én magam majd szerényen beérem a Margitkával is. A gyengébb nem védelme az én szakmámba vág, s ezen a téren már vagyok valamicske.“

„Akinek kívül tágasabb.“

„De elég most már belül is. Ennek a változásnak már vígabb meséskéje van. A mint a Vörös Kanutra rátette kezét az igazságszolgáltatás, hamarosan akadt egy irgalmas szívű honleány, aki az én árván maradt Margitkámot oltalma alá vegye. Ezt a szép cselekedetet Ramboltné követte el, a Joób Elemér menyasszonyának az anyja. Ez a leány ott most egy nagy érdekesség. Vörösös szőke haja van, ami igen jól illik a fekete ruhájához. Meg az a kisírt, halvány arc, az a szenvedő, halványkék karika a szemek alatt, meg az a gyönyörű szenzáció! Tódul is az irgalmas családhoz az arany ifjuság, azonban a Rambolt papa semmiféle hamiskodást meg nem tűr. Oh, az ebben a tekintetben nem ismeri a tréfát. „Fiuk, ne bomoljatok, szokta mondani, — azt a csemegefalatot nem nektek tartogatom. Akki abba bele akar köstolni, az én belém üti a fogát“. Pedig Rambolt papának sárga, szőrös, pergament bőre van. Abba nem jó volna beleharapni.“

„A nyomorult!“

„Végre is nekem semmi közöm a Rambolt papa emberbaráti czéljaihoz. Meg a fogamat sem akarom az övével összeütni. Csunya, fekete fogai vannak. Én feladom a támadást. No no, ne érts félre. Tudod, hogy mi a hadviselésben az a kerülő út. Mindjárt megmagyarázom neked. Hát így kell számítani. A leányka most

egy hiu, kaczer s meglehetősen szívtelen teremtsnek a társalkodónője, a hogy én Rambolt Vilmát, a mi közös barátunk menyasszonyát ismerem. Egyik-másik udvarló Margitka felé fog hajlani; a czélok mellékesek. Így aztán bizonyos versengés fog keletkezni a két leány között és az egyik, a ki korlátlan urnője akar maradni a helyzetnek, fog érteni ahhoz, hogy kell a másinak megkeseríteni kétes diadalát. A mamácska közreműködésére is számíthatunk egy keveset. De végre mégis Rambolt papától fogja megtudni, hogy milyen drága az a kegyelemkenyér. Margit okos leány, hamar megérti a helyzetet s rájön, hogy ez rosszabb a pokolnál...“

A beszéd alatt Sándor görcsösen szorongatta a puskagyát. Arra az ő leánykájára gondolt. Lépteit meglasztva, izgatottan leste, micsoda bitangáshoz vezet az a görbe út.

„Mikor aztán kellőleg átértette a helyzetét, akkor jön az én hősöm: a szabadító. Oh nem én magam leszek az; egy szelid, göndörhaju ifju, aki félénken remegő tisztelettel közeledik a leányhoz. Elmondja neki, hogy testvércéjét gyászolja, aki éppen ilyen fiatal és szép volt. A titkos hódolat jeleivel illeti a leányt; ami ezt meghatja. Végre belátja, hogy az egész világ gonosz, csak egyetlen becsületes ember van: azt megteszi eszménynek. S mikor a Rambolt kézzel foghatóan megérteti vele, hogy milyen szerepet akar neki juttatni, akkor megiszonyodva az „eszmény“ karjai közé rohan, és azt fogja mondani: „Most már vigy el engem innen, fussunk, ahová te akarod.“ S futni fognak egészen a mennyországig és onnan leesnek, mint a hulló csillagok.“

A csárdás.

Sándor olyat lóditott maga elé a puskatásával, mintha fejét akarná szétzuzni annak az egyetlen becsületes embernek. Bizony nem nagy kár lett volna érte.

„... Röviden: az a göndörhaju ifju kedvesévé fogja tenni a leányt s aztán ott hagyja. Akkor jön az igazi hős, aki a világ legutolsó becsületes emberében is megcsalódott leányt nemes engedékenységgel felemeli a sárból, hogy újra ragyoghasson. Hát most már tudod, hová vezet az én görbe utam?”

Sándor kitörő indulattal felelt.

„Majd egyenesre igazítom én azt a görbe utadat!”

Turesányi nagyon meg volt elégedve ezzel a hatással. Szivart vett elő s azt mindkét végéről kipróbálgatván, leharapta.

„Kedves barátom, ez azt jelenti, hogy te meg akard hiusítani azt a stiklit, a mit most neked bizalmasan felfedeztem?”

„Ha azt az alávalóságot egyszerű „stiklinek” nevezed, hát akkor ezt a stiklit az én két kezem fogja belétek fojtani. Erről biztosíthatlak, drága barátom.”

Turesányi rágyujtott a szivarjára.

„Hiszen erős karjaid vannak, tudom. Hires atléta vagy a sulyemelésben, vasforgatásban. Nem szeretnék birokra kelni veled. Azonkívül a tervemet is ismered, én meg nem tudhatom, hogy te mit akarsz. Hanem azért elfogadom a kihívást — vákra. Sőt még kockáztatni is vagyok hajlandó valamit a tervem sikeréért.”

„Helyes. Fejet fejt.”

„Édes barátom”, szólott Turesányi nyegle nevetéssel, „az ember feje mégsem pityke. Ilyen téteket nem szokott kockáztatni az ember olyan hölgyikéért, a kiknek a papája emberpuffogatással foglalkozik.”

Sándor olyan szemeket vetett Turesányira, hogy az visszarettent. Szerencsétlen szavak voltak ezek egy olyan ember előtt, a ki éppen ennek a tréfának volt betege. Megragadta a Turesányi karját.

„Te, mondd meg nekem a te igaz lelkedre, változott-e annak a leálynak csak egy porczikája is azzal, hogy az atyja lelőtte az életének a megrontóját? És nem mindegy lenne-e az a leányra nézve, ha az atyja most azon a ponton állana, hogy szentté avassák!”

„No csak ereszd el előbb a karomat, mert ha véletlenül ott talál lenni a lelkem, abba ugyan belefojtod az igazságot. Hát megengedem én azt neked, hogy a leálynak a porczikái nem változtak át, hanem a helyzet változott. Voltaképpen az atyja is a régi maradt, mert máról-holnapra az ember nem változhatik át, az csak a regényben fordul elő. De a körülmények változtak kedves barátom, s az ember a körülményekből ítél és nem a belekből.”

E közben a tó kikötőjéhez értek. Ott volt kikötve a csolnak egy faczölöphöz.

Sándor beleugrott s alig várta, hogy barátja kövesse, az evezővel nagyot lóditott a csolnakon, mire az jó nagyot haladt a buja sásos között mesterségesen készített esatornán.

„Barátom, hisz ez a csolnak tűzrevaló alkotmány. A víz vigan szivárog fel az alján.”

„Oda se neki. Ott a mérőkanál, lapátold ki a vizet, ha nem szereted.”

Turesányi hozzáfogott a lapátoláshoz, de tapasztalta, hogy ez nem könnyű munka. A part mellett még alig volt valami víz a csolnakban, de most a megterhelés alatt mélyebben lemerült s a víz újabb réseket talált a kiszikkadt deszkaaljazon. Turesányi már izzadni kezdett a lapátolásban, a nélkül, hogy a víz mennyiség valamit is apadt volna. A cigányleány a parton hasrafeküdve, egykedvűen nézte a deli ifju fáradozását. Ez végre kifáradt a karjában is, a türelmében is.

„Jerünk vissza barátom, mert elmerül a csolnak és akkor bizony itt hagyjuk ezt a mi szép fejünket.”

Sándor hallatlanná tette az intelmet. Csak mikor már jól bent voltak, megülve a csolnak orrán, szólott oda a méltatlankodó Ifjuhoz.

„Te Turesányi, annyi sok érdekes dolgot hallottál én rólam. Hát azt nem hallottad a többek között, hogy én bizonyos magyarázatok elől megugrottam volna. Nem ismered történetesen azt, aki ilyen alávaló rágalmat terjesztett rólam.”

„Eh, nincs itt most helye ennek a magyarázgatásnak, — fakadt ki a másik, ez a nyomorult lélekvesztő mindjárt elmerül velünk s akkor magyarázgatások helyett jobb volna végrendeletet írni. Legyen már eszed, az Istenért! Ott a parton aztán mindent elmondok neked. Ej-ej édes barátocskám, ne okoskodjál hát. Mirevaló már az embert így megijeszteni!”

Rimánkodhatott annak. Sándor megforgatta a feje fölött az evezőt és jó messze eldobta magától. Azután baljóslatu hangon szólt a társához.

„Nyílt választ kérek. Látod, hogy én nem akarok megszökni a magyarázatok elől. Mondd meg annak a bizonyosnak, hogy alávaló módon hazudott!”

Eközben levetette a kabátját s a csolnak orrára akasztotta, amely a víz terhe alatt lassan merülni kezdett. „Ajánlom — szólott — hogy könnyítsd meg magad, mert alighanem fürödni fogunk”. Turesányi megrémülten segítségért kiabálva, a félodalt került csolnakba fogózkodott még mindég, míg Sándor ugrásra készen a csolnak orrán állott. Ugrás előtt hátra fordult.

„Most aztán fejet-fejt!”

E szavaknál mindketten a vízbe merültek.

Jó távol voltak a parttól, ami gyakorlott uszónak gyerekjáték lett volna ugyan, de itt, a tó fenekéről magasra felkapaszkodó hinárok miatt veszélyes dolog volt az uszás megkísérlése. Vadászember gyakran tapasztalhatta itt, hogy a kácsa után beküldött vizsla szükölve fordult vissza az első néhány tempó után. Megéreztek a lábai azt a szörnyű vizalatti ellenséget, amely irgalmatlanul magához vonja s gyámoltalanná teszi azt a vakmerőt, aki ebbe a birodalomba merészkedik.

(Folyt. köv.)

Háromszög-rejtvény.

Kerekes Mihály-tól.

Fönti háromszög betűi úgy állítandók össze, hogy a kötetkező értelmük legyen: 1—2-ig egy hónap neve, 1—3-ig egy magyar város neve, 2—3-ig egy szép égi tünemény.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő márczius 26.

Lapunk 10. számában közölt kockarejtvény megfejtése:

HALOM
ARÉNA
LÉLEK
OMEGA
MAKACS

Helyesen fejtették meg: Nagy Ibolyka, Eperjessy Vilma, Gombkötő Margit, Kocsor Gábor, Juhász Imre, Hatvany János, Navreczki József.

A sorshuzásnál Navreczki József ur neve (Agárd, Tolna-megye) jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Margittay Dezső: „Megölt lelkek” cz. elbeszélését küldöttük meg.

Képeinkhez.

A hajótörés hire. Folyton-folyvást kockán áll a hajósemer élete. Kievez a hajó a messzi tengerekre, kiteve viharok, vésznek, s a hajó népe, a mikor a szárazföldet elhagyja és hajóra lép, mindig úgy bucsuzik el szeretteitől, mintha sohasem látnák többet. Valósággal így is van. Hányszor olvashat az ember arról, hogy a hajókat a nyílt tengeren veszedelem éri és a rajtuk levők a tengerben pusztulnak el. Mai szép képünk egy hajós családi tűzhegyét ábrázolja, a hova éppen a hajótörés szomorú hírét viszik meg. A lesújtó hír hallatára kétségbeejtő zokogásba tör ki a család öregje-fiatálja.

A csárdás. A mi magyar nemzeti táncunknak, a csárdásnak nincsen párja széles e világon. Idegen, művelt nemzetek fiai megbámulják, megcsodálják ezt a mi táncunkat, melyben minden nemzeti sajátosságunk visszatükröződik, éppen úgy, mint a magyar nótában és muzsikában. A „lassu“-t lassan, simán, méltóságteljesen járják a párok, mikor aztán a

frissre szökken át a nyirettyü, ugyancsak megélénkül, frissül a jelenet. A friss csárdást ábrázolja mai képünk, a melynél szebb tánc nincs a világon.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Galló Lajos urnak. Forduljanak egyenesen a méltóságos zágrábi főkáptalanhoz kérelmükkel, hogy a földek újbóli bérbeadása tárgyában önökkel egyezkedjék. A gazdatisztek bármit mondjanak, nem hisszük, hogy ha önök már 60 éve birják bérbe azokat a földeket, a főkáptalan elvonja. De hogy valószínűleg többet fognak fizetni, azon ne esodálkozzanak, hiszen 60 év alatt a föld értéke és ára nagyon emelkedett. — **Somogyi József** urnak. Az Othello amerikai szőlő az agyagos talajon megél, a filloxerának is meglehetősen ellenáll, termése szép nagy szemű fürtökből áll, esemegének szeretik. Bora kissé rókaizü, de gyakori lefejtéssel ezt elveszti és igen jól élvezhető. — **Seres István** urnak. Forduljanak a Kisbirtokosok földhitelintézetéhez (Budapest V. Bálvány-uteza.) Ezt önöknek legjobban ajánlhatjuk. **7622 számú előfizető.** Forduljon kérésével az országos méhészeti egyesülethez (Budapest IX. Köztelek), onnan a legjobb választ fogja megkapni. — **P. A. Szabadszókás.** Az ön adásvévesi szerződésének, és a takarékpénztár és a bérelő között fennálló bérleti szerződésnek ismerete nélkül kérdésére választ nem adhatunk. Legjobb lenne, ha mindkét szerződéssel valami megbízható ügyvédhez fordulna, az az iratokból legjobban megtudja mondani, hogy mit lehet és kell önnek a kérdéses ügyben tennie. **Izrael Mózes** urnak. Utána járunk a levelében fölvetett kérdésnek és akkor részletesen válaszolunk. Nagyon szívesen vesszünk, ha előfizetőink részletesen felvilágosítanak ily kérdésekben, mert épen az a célunk, hogy ily kérdésekben is utbaigazítást adjunk. — **K. G. Ó-Kécska.** A minisztereknek 12,000 forint fizetés jár.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:
**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR**
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szaksterü felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók Morzsolók

Apróságok.

Mivel ér föl egy emberi test. Hogy mi mindennel ér föl egy emberi test, erre nézve furesa számításokat tesznek a tudósok. Többek közt: Kiszámították, hogy 68 kgr. súlyu ember testének anyagai 1200 darab tyuktojás anyagában találhatók fel. Légnemű alakban ugyanazon ember 98 m³ gázt és elegendő hidrogén gázt szolgáltatna arra, hogy egy 70 kgr. felszálló erővel bíró ballont mozgásban tartson. Az emberi test normális állapotban elegendő vasat szolgáltatna 7 drb szeghez, annyi zsirt, hogy 6 kgr. gyertyát lehetne belőle készíteni, annyi szenet, a mennyi 65 drb nagy irón előállításához szükséges. Ez azonban még nem minden! Az emberi test annyi foszfort hord magában, hogy 820,000 gyufát lehetne belőle készíteni. Ezenkívül még tartalmaz 20 kávé kanálnyi, sőt 50 drb kockacukorhoz való anyagot, 42 liter vizet és még esekély mennyiségben kevésbé ismert más anyagokat. Ezt egy német tudós a leglekiismeretesebb vizsgálódások alapján állapította meg, mi azonban felelősséget nem vállalunk érte.

Bika és oroszlán. Mexikóban nemrégiben olyan bikaviadalt rendeztek, a melyben oroszlán került össze a bikával. Előbb a bikát eresztették be az arénába, egy szép, szilaj, fekete bikát. A földet kapálva várta az oroszlánt. Megütötték a réztányért s arra kinyitottak egy ketreczet, a melyből hihetetlen sebességgel ugrott ki az oroszlán, egyenesen a bika nyakára. A bika azonban fölemelte a levegőbe s úgy odavágta a vasketreczhez, hogy a ketrecz minden rudja begörbült. A hatalmas állatkirály erre egész egyszerűen meghátrált s hiába szurkálták rudakkal, hiába nógatták, nem rohant rá újra ellenfelére, de a bika sem bántotta többé. A nép azonban vért kívánt s azért másik oroszlánt követelt. Az aréna vállalkozójának eleget kellett tenni a viharos kívánságnak. A gyáva oroszlánt kizavarták s helyette egy nagyobbat bocsátottak be, a mely szintén rárontott hirtelen a bikára, de a bika könnyedén visszalökte. Az oroszlán erre egy alkalmas pillanatban újra támadt, de megint pórul járt, mert a bika a szarvával úgy oldalba szurta, hogy vissza kellett húzódnia a ketreczhez egy kis pihenőre. Most a bikát ingerelték addig hegyes ruddal, a míg vadul neki nem ment az oroszlánnak. Szarvával olyan sebet hasított az oroszlán fején, hogy csak úgy omlott belőle a vér. Borzasztó küzdelem fejlődött most ki, a melyet a közönség tomboló örömmel nézett. A bika csak a szemén sérült meg, de az oroszlán rengeteg sok sebből vérzett, úgy, hogy egész bőre piroslott.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, márczius hó 17-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 76—81 kg *északi* 10.05 frttől 10.70 frtig, *pestvidéki* 10.00 frttől 10.65 frtig, *fehértói* 10.05 frttől 10.65 frtig, *bácskai* 10.30 frttől 10.55 frtig, *bánsági* 9.85 frttől 10.60 frtig.

Rozs 70—72 kg. 7.70 frttől 7.90 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 6.40 forinttól 6.70 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 6.60 frttől 7.40 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg 7.60 frttől 8.40 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.75 frttől 6.05 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.65 frttől 4.70 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	16.70	16.10	15.50	14.80	14.10	13.30	12.50	10.60	5.50

Buzakorpa, finom 4.00—4.10, durva 4.00—4.05 frtsákkal együtt

Egyéb magvak: *mák* 38—40 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.30—7.00 frt, *apró* 7—7.25 frt, *tarka* 6—6.20 frt, *lense* 7—9 frt. *borsó* héjas 7.00—15.00 forint, *köles* 4.25—4.50 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repcze* 11.25—12.00 frt. *lóhere* 46—56 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.20—3.00 frt, *muhar* 3.20—3.40 forint, *zsupszalma* 1.40—1.60 frt, *alomszalma* 1.10—1.30 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökör* 317—355 frtig; *középmínőségű* 275—295 frtig; *gyenge minőségű* 210—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör* jobb minőségű, mm.-ként élősúlyban 27—28 frtig, *hízott magyar és tarka ökör közepminőségű* 26—27 frtig. *Fejős tehén,* magyarfajt 20—31 forintig, tarka 23—24 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 28—40 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 38—44 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 23.00—25.00 frt, *feljavított juh* 14—17 frt, *kiverő juh* 8.00—14.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 48—49 1/2 frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 47—47 1/2 frt. — Szalonna 58—62.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1.30—1.80, *csirke* 1.00—1.30 *kappan* 2.40—3.00 frtig, *pulyka* 6.00—7.50 frtig.

Tojás. 1 láda 28.00—29.00 frtig, meszes 24—26 frtig, tea-tojás 100 drb 2.20—2.40.

Tejtermékek. Teavaj 2 frt, főzővaj 80 kr., turó 14 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 2.00—4.00, 1 mmázsa 2.00—4.00, Petrezselyem 100 kötés 2.00—4.00, 1 mmázsa 2.00—4.00, zeller 100 drb 1.50—3.00, karalábé 0.80—1.60, vöröshagyma 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 3.00—5.00, foghagyma 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 16—25—, vörösrépa 100 drb 0.50—1.40, fehérrépa, fejeskáposzta 6.0—12.00, kelkáposzta 100 darab 2.00—3.00, vörös káposzta 6.00—12.00, fejessaláta 1.20—3.00, kötött saláta 0.00—0.00, burgonya, rózsa, 1 mmázsa 1.50—2.20, sárka 1.80—2.40.

ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnökök: Teleki Géza gróf, Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrassy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megalégedését vivta ki magának, az

Épület és átalány (panschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **díjengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben**, (József-körút 8. sz.) és a **vidéken létesített ügy-nökségek.**

Kifünő minőségű stájerországi legelővel, kaszák és szeszkavajók-kések gyári áron.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb
díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav-
ta: talommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor,
különösen sovány talajok javítására, kifünő hatásu az
összes gabonaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és
lucerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen
a rétekre. — *Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb
foszforsavtrágya*, tekintettel hatásának tartósságára,
felülmulja az *összes szuperfoszfátokat*. — A citrátban
oldható foszforsav-tartalomért *szavatosságot* vállalunk,
netaláni hiányt megtérítünk. Árajánlatokkal, szakmunkákkal
és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt
eladási irodájának vezérképviselősege

a magyar korona orsz. területén

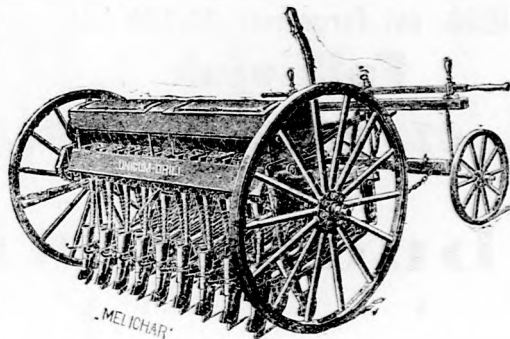
Kalmár Vilmos,

BUDAPEST,

VII. Erzsébet-körut 31. sz.

Martellin a legfinomabb dohánynemesítő trágya
kiz. eladása. *Kainit*.

Egyedüli kizárólag sorbavetőgépekkel foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

Az

„Unicum-Drill“

egyetemes sorbavetőgép sokoldalú használható-
ságánál, czélszerű szerkezeténél fogva egész Európában

a legjobb hírnévnek és

a legnagyobb kelendőségnek

örvend, ezekenlőgva az összes eddigi vetőgépek
között az

első helyet foglalja el.

Árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással készséggel
szolgál:

Melichar Ferencz

cs. és kir. szabad. kizárólagos vetőgépgyára
Budapest, VI. ker., Nagymező-uteza 68. sz.

Megpróbálás vagy más gyártmányival való összehasonlítás végett gyártmányaimat a t. gazdasági bizottság rendelkezésére bocsátom.

„FÜGGETLEN UJSÁG“

kiadóhivatalában

megrendelhető a

Magy. Földmívelők Naptára,

Ára postai küldéssel együtt

35 krajczár.

Karikás János amerikai kalandjai

képekkel díszített könyvek maradványaiából

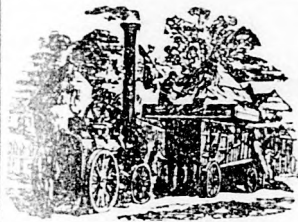
KARIKÁS BÁCSI

végeladást rendez,

minek következtében a könyvet a „Független Ujság“
el. fizetői

50 kr. boltiár helyett, 25 krajczárért

rendelhetik meg a „Független Ujság“ kiadóhivatalánál.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapest, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gíbas-féle szabadalmazott kazalozó
készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion“ őrlőgépeket.

Malomépítészet elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas-
és vāmörő-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

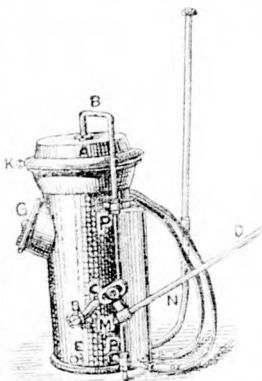
V. Vermorel villefranche-i

világhírű ezég gyártmányai, melyek kizárólagos képviselői vagyunk Magyarországra.

AUSSIGI
Ia RÉZGÁLICZ

jegecsekben, vegytisztítva a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a M. A. V. körülből 10% díjkezdményvel szállítják.

Szuperfoszfát,
kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,
szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“
 műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRÚT 21.

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.

„Pátria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)